

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Συνέντευξη Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας Γιάννη Κεφαλογιάννη στην εφημερίδα «POLITICAL» και τον δημοσιογράφο Βασίλη Σκουλαράκο

Σάββατο, 17 Μαΐου 2025

Κύριε Υπουργέ, αναλάβετε τα ηνία του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας μόλις λίγες ημέρες πριν την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου. Δύο μήνες μετά, το ερώτημα όλων είναι, είμαστε έτοιμοι για το απαιτητικό καλοκαίρι;

Θα σας έλεγα ότι κάθε καλοκαίρι είμαστε πιο έτοιμοι από το προηγούμενο. Αυτό μπορώ να το βεβαιώσω τουλάχιστον για τη δική μας διακυβέρνηση από το 2019 και μετά. Μπορώ επίσης να το πιστοποιήσω μέσα από τις δύο κορυφαίες πολιτικές αποφάσεις του Κυριάκου Μητσοτάκη: Την αναβάθμιση της Γραμματείας με τη θεσμοθέτηση του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και την επένδυση ύψους 2,1δισ του προγράμματος ΑΙΓΙΣ, της μεγαλύτερης που έγινε ποτέ στην πολιτική προστασία. Για εμάς είναι προτεραιότητα η προστασία της ζωής και των περιουσιών των πολιτών καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος, μια προτεραιότητα που λόγω της κλιματικής κρίσης έχει αποκτήσει χαρακτηριστικά μιας διαρκούς διαχείρισης κρίσης. Για να καταλάβουμε τις συνθήκες που επικρατούν, παρόλο που φέτος είχαμε μεγαλύτερο όγκο βροχοπτώσεων στη χώρα από πέρσι, τον μήνα Μάρτιο ξέσπασαν 1365 πυρκαγιές! Αυτό το καλοκαίρι λοιπόν είμαστε ακόμη πιο έτοιμοι αλλά και ακόμη πιο σίγουροι ότι θα έρθουμε αντιμέτωποι με δύσκολες συνθήκες.

Ποιος είναι ο φετινός επιχειρησιακός σχεδιασμός σε ό,τι αφορά στη διαθεσιμότητα και κατανομή του προσωπικού και των μέσων; Πόσες δυνάμεις – επίγειες και εναέριας – θα βρίσκονται σε ετοιμότητα και πώς έχουν ενισχυθεί σε σχέση με πέρυσι;

Κοιτάζτε, φέτος έχουμε την ιστορικά μεγαλύτερη στελέχωση του Πυροσβεστικού Σώματος με 18.000 γυναίκες και άνδρες μαζί με τους 2.500 εποχικούς πυροσβέστες που προσλαμβάνονται τις επόμενες ημέρες και θα έχουν οκτάμηνη πλέον και όχι εξάμηνη σύμβαση. Στο πλευρό τους θα βρίσκονται οι περίπου 10.500 εκπαιδευμένοι εθελοντές από οργανώσεις πολιτικής προστασίας και εθελοντές πυροσβέστες, που όπως ξέρετε συνδράμουν αποφασιστικά, καθώς γνωρίζουν καλά τον τόπο τους, τα βουνά και τα δάση τους.

Τώρα, ως προς τα διαθέσιμα μέσα θα έχουμε 82 εναέρια αεροσκάφη και ελικόπτερα του εθνικού στόλου και μισθωμένα όπως κάθε χρονιά. Να πω εδώ ότι μόλις πριν λίγες ημέρες υπογράψαμε την σύμβαση για την προμήθεια 8 ελικοπτέρων μεσαίου τύπου Super Puma πολλαπλών χρήσεων, μια σύμβαση ύψους 312 εκ ευρώ και θα παραλάβουμε το πρώτο το 2026.

Θέλω να τονίσω ότι φέτος διπλασιάσαμε τον στόλο των drones επιτήρησης και με τα 82 πλέον καλύπτουμε όλη την επικράτεια. Τα drones διαθέτουν και θερμική κάμερα και παρέχουν σε πραγματικό χρόνο δεδομένα στο Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων (ΕΣΚΕΔΙΚ). Μας δίνουν επιχειρησιακά το τεράστιο πλεονέκτημα της έγκαιρης ανίχνευσης της αρχικής εστίας, του πρώτου καπνού, άρα της δυνατότητας γρήγορης επέμβασης των πυροσβεστικών δυνάμεων κάτι που λειτούργησε πολύ καλά στην περσινή αντιπυρική περίοδο. Θα αναπτυχθούν σε περιοχές με υψηλή επικινδυνότητα, όπως η Αττική, η Κρήτη, η Πελοπόννησος και τα Ιόνια νησιά.

Για τέταρτη συνεχή χρονιά, υλοποιείται το Πρόγραμμα AntiNero, στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιούνται παρεμβάσεις συνολικού ύψους περίπου 210 εκ. ευρώ για το 2025. Οι δράσεις περιλαμβάνουν καθαρισμούς δασών και δασικών εκτάσεων, συντήρηση του δασικού οδικού δικτύου και των αντιπυρικών ζωνών, καθώς και δασοκομικές εργασίες σε περιοχές γύρω από αρχαιολογικούς χώρους, με στόχο την ενίσχυση της πρόληψης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των πυρκαγιών.

Είναι γνωστό ότι το σύστημα πολιτικής προστασίας, πολλές φορές, δοκιμάζεται από ζητήματα συντονισμού μεταξύ διαφορετικών φορέων. Πώς διασφαλίζετε την επιχειρησιακή συνοχή όλων των εμπλεκόμενων δυνάμεων;

Είναι αναμενόμενο υπό συνθήκες μεγάλης πίεσης και όπου εμπλέκονται διαφορετικές ομάδες επιχειρησιακά να εμφανίζονται και τέτοια φαινόμενα. Αλλά είναι πλέον η εξαίρεση όχι ο κανόνας, καθώς και το νέο επιχειρησιακό δόγμα της Πυροσβεστικής και η θεσμοθετημένη συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, όπως και η στενή πλέον επιχειρησιακή συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' και Β' βαθμού, έχουν δημιουργήσει μια διαφορετική κουλτούρα συνεκτικής δράσης. Δεν είναι τυχαίο ότι αυτό το μεσοδιάστημα από τη μέρα που ανέλαβα τα καθήκοντα μου έως σήμερα μαζί με τον Υφυπουργό κ. Τουρνά πραγματοποιήσαμε σε Αττική, Πελοπόννησο, Κεντρική Δυτική και Ανατολική Μακεδονία, Νότιο και Βόρειο Αιγαίο, Ιόνια Νησιά, Δυτική Ελλάδα, Ήπειρο, Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα κοινές συσκέψεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, όπως τα Σώματα Ασφαλείας, τις Ένοπλες Δυνάμεις, το ΕΚΑΒ, Αυτοδιοικητικούς Α' και Β' βαθμού, δασικές υπηρεσίες, ΔΕΔΗΕ, ΑΔΜΗΕ κλπ. Στο επίκεντρο αυτών των συσκέψεων ήταν ο συντονισμός και η

διαλειτουργικότητα μεταξύ των φορέων ώστε να έχουμε έγκαιρα προετοιμαστεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Η πρόληψη παραμένει το ζητούμενο σε κάθε αντιπυρική περίοδο. Έχουν ενισχυθεί οι μηχανισμοί πρόληψης και έγκαιρης προειδοποίησης; Τι νέο φέρνετε φέτος σε αυτόν τον καθοριστικό τομέα;

Η πρόληψη πράγματι είναι ο κρίσιμος παράγοντας κάθε αντιπυρικής περιόδου. Να προσδιορίσουμε όμως πως την εννοούμε. Πρόληψη είναι ο καθαρισμός και των οικοπέδων και των δασικών εκτάσεων από καύσιμη ύλη είτε φυσική είτε φερτή όπως τα σκουπίδια. Πρόληψη είναι η ευλαβική τήρηση των απαγορεύσεων για σειρά εργασιών και δραστηριοτήτων που μπορεί να προκαλέσουν πυρκαγιά. Πρόληψη είναι διάνοιξη αντιπυρικών ζωνών στα δάση όπως και η επιτήρηση ειδικά κατά τις ημέρες υψηλού κινδύνου όταν είμαστε στο πορτοκαλί ή στο κόκκινο. Πρόληψη είναι η συντήρηση των πυλώνων ηλεκτρισμού που βρίσκονται σε περιαστικές δασώδεις περιοχές ή δάση. Μπορώ να σας παραθέσω πολλά ακόμη, όμως η ουσία είναι ότι η πρόληψη είναι υπόθεση και των πολιτών και της Πολιτείας. Είχαμε αναπτύξει στην Ελλάδα μια στρεβλή αντίληψη για αυτό που λέμε δημόσιο χώρο, δεν τον νιώθουμε δικό μας χώρο αλλά ξένο, δεν τον προσέχουμε όπως παλιά. Νομίζω ότι η περιβαλλοντική συνείδηση που είναι έντονη στη νέα γενιά θα διορθώσει αυτή την στρέβλωση που δεν μας αξίζει γιατί στην πραγματικότητα αγαπάμε τον τόπο μας, αλλά δεν παίρνουμε την ευθύνη του, περιμένουμε από κάποιους «άλλους» να τον προσέξουν.

Έχετε επισημάνει επανειλημμένα τη σημασία καθαρισμού των οικοπέδων. Ωστόσο, ακόμα και σε κρίσιμες περιοχές, όπως στις παρυφές του Υμηττού και της Πάρνηθας ή στη Νοτιοανατολική Αττική, υπάρχουν οικόπεδα με ξερά χόρτα, κλαδιά και απορρίμματα. Μάλιστα, κάτοικοι παραπονιούνται πως ενώ κάνουν όλα όσα προστάζει η Πολιτεία αναφορικά με τα ξερά χόρτα και τα απορρίμματα, δεν βλέπουν να υπάρχει αντίστοιχη συνέπεια από τους φορείς που τα μαζεύουν.

Ισχύει ως ένα βαθμό αυτή η παρατήρηση. Ισχύει όμως και το αντίστροφο, να υπάρχουν δηλαδή αυθαίρετες μικρές «χωματερές», συνήθως κοντά σε ρέματα, σε περιαστικά δάση όπου κάποιοι πετάνε και κλαδέματα, μεγάλα αντικείμενα και σκουπίδια. Ένα καθαρισμένο οικόπεδο προστατεύει τόσο την ίδια την ιδιοκτησία όσο και τις γειτονικές. Είναι μια απλή πράξη με σημαντική όμως συμβολή και πρέπει να την ενσωματώσουμε στην αντίληψη μας για την προστασία και την πρόληψη από πυρκαγιές. Ως προς τους Δήμους, η Πολιτεία παρείχε φέτος επιπλέον χρηματοδότηση ύψους 40.000.000 ευρώ, αποκλειστικά για δράσεις πολιτικής προστασίας ενώ έχουν οριοθετηθεί σαφή σημεία για τη μεταφορά και απόθεση των υλικών.

Οι Financial Times έγραψαν πως ο Υμηττός μπορεί να βρεθεί στο επίκεντρο μιας λαίλαπας. Πέρυσι η φωτιά έφτασε μέχρι τα Βριλήσσια και το Χαλάνδρι. Ποια είναι η διαφορετική στρατηγική που θα ακολουθηθεί φέτος για να αποφύγουμε κάτι ανάλογο;

Νομίζω ότι δεν μάθαμε κάτι που δεν ξέραμε για το λεκανοπέδιο της Αττικής και τα τρία βουνά που το περιβάλλουν την Πάρνηθα την Πεντέλη και τον Υμηττό. Ότι δηλαδή ο κίνδυνος πυρκαγιάς είναι και παραμένει υψηλός καθώς έχουν καεί ήδη μεγάλες εκτάσεις πολλές φορές στο παρελθόν. Υπάρχει μεγάλος βαθμός επικινδυνότητας και δυσκολίας όταν ο οικιστικός

ιστός μιας περιοχής με 4,5 εκατ. κατοίκους απλώνεται με πυκνότητα σε θαμνώδεις και δασικές περιοχές ιδίως αν τα δέντρα είναι όπως στην Αττική, πεύκα. Από τη μία πλευρά αυξάνεται ο κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς από ανθρωπογενή αίτια, από αμέλεια ή λάθος, από μια ψησταριά, ένα γκαζάκι καφέ, ένα μηχάνημα, οτιδήποτε κι από την άλλη πλευρά οι πυροσβεστικές δυνάμεις πολυδιασπώνται για να σώσουν ανθρώπους περιουσίες και σπίτια παλεύοντας ταυτόχρονα να μην φύγει η φωτιά. Ο Υμηττός έχει καεί στο παρελθόν και εκεί οι κάτοικοι των γύρω περιοχών είναι εξαιρετικά ευαισθητοποιημένοι, έχουν ένα δυναμικό σύλλογο, οι όμοροι Δήμοι επίσης επενδύουν πολύ στην πρόληψη και την επιτήρηση. Δεν μπορεί κανείς να αποκλείσει ποτέ ένα φαινόμενο όπως η πυρκαγιά αλλά μπορεί σίγουρα να περιορίσει τις πιθανότητες και κυρίως την έκταση και τις επιπτώσεις.

Πειθαρχία, οργάνωση, ταχύτητα και αποφασιστικότητα είναι στοιχεία που χαρακτηρίζουν τις Ένοπλες Δυνάμεις, οι οποίες πέρυσι διαδραμάτισαν καίριο ρόλο στην αντιμετώπιση των μεγάλων πυρκαγιών. Πώς σκοπεύετε να αξιοποιήσετε την εμπειρία σας από το Υπουργείο Άμυνας για να ενισχύσετε τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας;

Η εμπειρία στις Ένοπλες Δυνάμεις είναι ίσως το μεγαλύτερο σχολείο για έναν πολιτικό και ειδικά νέο πολιτικό. Τα χαρακτηριστικά που αναφέρατε πειθαρχία, οργάνωση, ταχύτητα και αποφασιστικότητα είναι και ζητούμενα για τον κρατικό μηχανισμό σε όλους τους τομείς. Στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας όλα είναι πολύ οικεία καθώς οι ένστολοι είναι ο βασικός κορμός και μάλιστα ένστολοι που δοκιμάζονται συνεχώς επί του πεδίου σε πραγματικές συνθήκες, αλλά το επιστημονικό και πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου συγκροτεί μια παράλληλη νευραλγικής σημασίας ομάδα, εξαιρετικά πολύτιμη από κάθε άποψη.

Ποιο είναι το προσωπικό σας στοίχημα ως υπουργός Πολιτικής Προστασίας; Τι θα θέλατε να έχει αλλάξει ή να έχει ενισχυθεί όταν φτάσει το τέλος της φετινής αντιπυρικής περιόδου;

Δεν βάζω ποτέ στοίχηματα. Όχι γιατί φοβάμαι να χάσω αλλά γιατί έχω άλλη αντίληψη για τις προκλήσεις. Πρόκληση για μένα είναι να ανταποκρίνομαι στις ευθύνες μου. Κι επειδή η αποτελεσματική προστασία των πολιτών από κινδύνους και καταστροφές είναι μια πολύ βαριά ευθύνη, τουλάχιστον εγώ έτσι την αντιλαμβάνομαι. Το μόνο που θα ήθελα στο τέλος της αντιπυρικής περιόδου που θα είναι και δύσκολη και μακρά σε διάρκεια, είναι να μη μετρήσουν πληγές οι άνθρωποι πάνω στα καμένα και τα καμένα να είναι όσο μικρότερης έκτασης γίνεται. Είναι ευχή, αλλά και για τις ευχές πρέπει να δουλεύουμε σκληρά για να πραγματοποιηθούν.